



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

56. An, qui percussit clericum publice & notorie, sit statim uitandus, ante
iudicis sententiam? Ex p. 5. tract. 9. res. 61.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

operantem, atque ad eod non sunt simpliciter interceptæ ex sola diversitate subiecti.

4. Ad secundum responderetur esse disparem rationem, quia dominus earum rerum cui offensa fit, & ad quem talis iniustitia terminatur, est unus atque idem, & sic plures asportationes diversarum rerum continuatæ ex parte temporis non constituunt plura facta, nec plures transgressiones simpliciter; sicut illæ duæ actiones, quibus duo homines interficiuntur: unde si illæ res furto sublatae essent diversorum dominorum, essent plura facta, & plures inducerent censuras.

5. Notandum est hic obiter ex dictis. Primò quod ligatus una censura est adhuc capax alterius, non tantum diversæ rationis, sed ejusdem: unde qui semel Clericum percussit, & contraxit excommunicationem, potest nova censura ligari, iterum percutiendo eundem, vel alium Clericum.

6. Secundò plures censuræ incuruntur ab eo, qui facit unum actum habentem plures circumstantias, pro quibus singulis lata est sententia censuræ, si tamen dictæ circumstantiæ mutant speciem actus moralis: secus autem, si non mutant speciem, sed sint ejusdem speciei. Unde percussus Sacerdotem qui simul est Diaconus, & Subdiaconus, non incurrit plures excommunicationes; circumstantiæ enim Sacerdotis & Diaconi non mutant speciem in hoc casu, sed accidentaliter tantum se habent ad transgressionem legis, quæ solum spectavit reverentiam status Clericalis, non verò Ordinem, quo aliquis est initiatus. Sicut è contra si quis percuteret Monachum initiatum prima tonsura, duas incurreret excommunicationes, nam illius percussio censetur duplex transgressio, una contra reverentiam debitam statui Clericali, altera contra reverentiam debitam statui Religioso; nam circumstantia Monachi diversa est à circumstantia Clerici, cum alia sit consecratio Clerici, alia Monachi. Ita Suarez de cens. disputat. 5. sect. 3. num. 15. & Bonacina loco citato num. 8. & Cornejo 9.5. & ult. ubi supra.

7. Tertiò nota quod tot censuræ incuruntur, quot sunt Superiores prohibentes, quando habent diversam potestatem: secus autem si eandem, nam in isto casu, quamvis ferentes censuras multi sint materialiter, tamen formaliter in potestate habentur pro uno, & non censentur velle ferre plura præcepta formaliter distincta, seu condere novum jus, sed hoc non accidit in primo casu, ergo. Unde ex his inferitur ligari duplici censura, qui facit aliquod prohibitum à jure communi, & à jure particulari, aut prohibitum à Papa, vel ab Episcopo, modò isti intendunt novam censuram imponere. Item dicendum pluribus censuris ligari eum, qui non denunciatur, v. g. blasphemum, si ponamus sub excommunicatione deferendum ex præcepto Inquisitoris & Episcopi: secus autem dicendum est de illo, qui facit contra leges sæpius repetitas & innovatas ab eodem Superiore sub excommunicatione, non enim contrahit nisi unam excommunicationem. Ita Bonacina loco citato n. 111. & seqq.

RESOL. LV.

In quadam Civitate hujus Regni quidam percussit Clericum publicè, & notoriè, quæserunt statim à me, an esset vitandus? Ex p. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 14.

§. 1. Hic casus erit multum practicabilis, & prima facie affirmativè aliquis poterit respondere, quia ex Concilio Constantiensis, ut communiter DD. docent, tenemur vitare publicum Clericum percussorem, sed in casu proposito ille percussit Clericum in publica platea coram omni populo. Ergo, &c.

Tom. V.

2. Sed his non obstantibus tunc negativam sententiam consului; nam ut quis dicatur publicus percussor Clerici, v. illum vitare teneamur, necesse est, ut talis percussio nulla possit tergiversatione celari, & nullo juris remedio niti. Cum igitur in hoc casu, & ferè in omnibus similibus possit percussor Clerici notorius dicere, se fuisse ebrum, aut in suam justam defensionem fecisse, vel ignorasse excommunicationem percussioni esse annexam, & alia tergiversatione celari, allegando in judicio rumoris falsitatem, ideo quoad non constet per judicis sententiam, illum juris remedio non posse excusari, nunquam dicitur notorius Clerici percussor. Et ita hanc sententiam docent Covarruvias in cap. alma mater, part. 1. §. 2. n. 7. & Fagundez præc. 1. lib. 2. c. 5. n. 12. ubi sic asserit. Ut quis dicatur publicus percussor Clerici, ut illum vitare teneamur, requiritur, quod nulla tergiversatione celari possit; Unde licet ea percussio notoria sit, & patens multis, si tamen non sit notorium iis, qui illum vident, percussorem nullam habuisse legitimam excusationem, qua in eo facto à peccato excusaretur, adhuc non censetur vitandus. Opus est ergo, ut constet percussorem nullam habuisse causam percutiendi, ut evitetur. Nam si potest probabiliter aliquam allegare veram causam, qua à peccato excusaretur, quoad non constiterit non ita esse, non erit vitandus. Hoc autem constare non potest, nisi per judicis sententiam, vel per facti notorietatem. Quamobrem rarò continget percussorem Clerici ita esse notoriam factò, ut non possit aliquo juris remedio, aut probabilitate aliqua excusari. Ita Fagund. & ante illum Sayrus de cens. lib. 2. cap. 12. n. 18. Igitur ex superius adductis censui, consulentes non fuisse adstrictos vitare supradictum publicum Clericum percussorem, & hæc notentur à Confessariis, quia passim erunt obvia, & à multis scrupulis liberi erunt.

RESOL. LVI.

An qui percussit Clericum publicè, & notoriè, sit statim vitandus ante judicis sententiam? Ex p. 5. tr. 9. Ref. 61.

§. 1. Casus est frequentissimus, & ad illum negativè respondet Cælestinus in comp. Theolog. mor. tr. 3. cap. 9. diff. 3. Nam ut vitetur publicus percussor Clerici, tanquam excommunicatus, necesse est ut talis percussio nulla possit tergiversatione celari, & nullo juris remedio, vel suffragio excusari; cum igitur in hoc casu, & ferè in omnibus similibus, possit percussor Clerici notorius dicere fuisse se ebrum, aut in suam defensionem fecisse, vel ignorasse excommunicationem percussioni esse annexam, & alia tergiversatione celare crimen, allegando in judicio rumoris falsitatem, ideo quoad non constet per judicis sententiam illum juris remedio non posse excusari, nunquam dicitur notorius Clerici percussor, & ideo non est vitandus ante sententiam judicis, qui cum debet citare ad allegandum pro se. Ita Covarr. in cap. Alma mater, part. 1. §. 2. n. 7. & alii. Quamobrem rarò continget percussorem Clerici ita notoriam esse factò, ut non possit aliquo juris remedio, aut probabilitate aliqua excusari. Ita Cælestinus, qui citat Fagundez præc. 1. libro 2. cap. 5. num. 12. quem ego ante illum citavi in 3. part. tract. 5. resol. 14. Vide etiam Coninch de Sacram. disput. 14.

Sup. hoc in Ref. præterita & in aliis ejus not.

Quæ hic est Ref. antecedens.

RESOL. LVII.

An percussor notorius Clerici, eo ipso statim sit semper vitandus?

Et quaritur, quot autem testes requirantur, ut factum dicatur

O